

NL

NL

NL

EUROPESE COMMISSIE

Brussel, 31.08.2010
SEC(2010) 1006 definitief

WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE

Situatieverslag 2009 van het Europees migratienetwerk

INHOUDSOPGAVE

0. INLEIDING	4
1. KORTE TERUGBLIK.....	4
2. BELEIDSONTWIKKELINGEN SINDE AANNEMING VAN BESCHIKKING 2008/381/EG VAN DE RAAD	5
2.1. Het Europees pact inzake immigratie en asiel	5
2.2. Wetgevingsontwikkelingen.....	6
2.3. Het programma van Stockholm.....	7
2.4. Het Verdrag van Lissabon.....	7
3. OPDRACHT VAN HET EMN	7
4. SAMENSTELLING VAN HET EMN	8
4.1. Bestuur van het EMN.....	9
4.2. Nationale contactpunten van het EMN	9
4.3. Dienstverleners van het EMN	10
5. ACTIVITEITEN SINDE AANNEMING VAN BESCHIKKING 2008/381/EG VAN DE RAAD	10
5.1. Netwerken	11
5.2. Ad-hocverzoeken, verslagen en studies	12
5.2.1. Annual Policy Reports	13
5.2.2. Jaarverslagen over asiel- en migratiestatistieken.....	14
5.2.3 Studies van het EMN.....	14
5.2.3.1. <i>De organisatie van het asiel- en migratiebeleid in de EU-lidstaten ("The Organisation of Asylum and Migration Policies in the EU Member States").....</i>	15
5.2.3.2. <i>"De opvang, terugkeer en integratie van niet-begeleide minderjarigen, en het aantal betrokkenen – een vergelijkende EU-studie ("Reception, Return and Integration Policies for, and numbers of, unaccompanied minors – an EU comparative study")</i> 15	
5.2.3.3. <i>EU-programma's en strategieën ter bevordering van begeleide terugkeer naar en herintegratie in derde landen ("Programmes and strategies fostering Assisted Voluntary Return (AVR) and Reintegration from EU Member States").....</i>	16
5.2.3.4. <i>De uiteenlopende nationale praktijken betreffende de toekenning van niet binnen de EU geharmoniseerde beschermingsstatussen ("The different national practices concerning granting of non-EU harmonised protection statuses").....</i>	16
5.2.4. Ad-hocverzoeken	17
5.3. Verzameling, verstrekking en vergelijkbaarheid van informatie	17

5.3.1. Systeem voor de uitwisseling van informatie	17
5.3.2. Woordenlijst en thesaurus van het EMN	18
5.4. De bekendheid van het EMN vergroten	19
5.4.1. Op nationaal niveau	19
5.4.2. Website van het EMN (http://emn.sarenet.es)	19
5.4.3. Verspreiding van resultaten	19

0. INLEIDING

Dit is het eerste door het Europees migratienetwerk (EMN) opgestelde situatierapport, waarmee wordt voldaan aan de in artikel 4, lid 5, onder c, van Beschikking 2008/381/EG van de Raad verwoorde eis dat het tot de taak van het bestuur van het EMN behoort *“het Europees Parlement, de Raad, de Commissie, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's ten minste één keer per jaar een beknopt situatierapport te verstrekken over de lopende activiteiten van het EMN en de belangrijkste resultaten van door het EMN opgestelde studies.”*

Het situatierapport heeft voornamelijk betrekking op de periode vanaf de aanneming van de beschikking van de Raad (14 mei 2008) tot eind 2009, zij het dat ook recentere ontwikkelingen aan bod komen wanneer deze bijzonder relevant waren. Het gaat hierbij met name om recente synthesverslagen van EMN-studies die zijn opgesteld sinds de beschikking van de Raad.¹

1. KORTE TERUGBLIK

In 1996 werd in opdracht van de Europese Commissie de haalbaarheid van een Europees Waarnemingscentrum voor migratie² bestudeerd, en in 2001 vroeg de Europese Raad van Laken³ de Commissie om zich te buigen over de *“ontwikkeling van een Europees systeem voor de uitwisseling van informatie over asiel, migratie en de landen van oorsprong”*. Naar aanleiding hiervan ging het Europees migratienetwerk (EMN) in 2003 van start als een proefproject en vervolgens van 2004 tot 2006 als een voorbereidende actie. De Europese Raad van Thessaloniki (2003)⁴ stelde dat het *“de instelling van een Europees netwerk voor migratie verwelkomt en tevens zal bezien of het mogelijk is om in de toekomst een permanente structuur op te zetten.”*

Het Haags Programma⁵ versterkte de behoefte om actuele informatie te vergaren, te verstrekken, uit te wisselen en doeltreffend te gebruiken. Het actieplan ter uitvoering van het Haags Programma⁶ voorzag in de publicatie van een groenboek over de toekomst van het Europees migratienetwerk⁷. Naar aanleiding daarvan diende de Commissie in augustus 2007 een voorstel⁸ in voor een beschikking van de Raad tot vaststelling van de rechtsgrondslag van

¹ Alle EMN-verslagen (synthese en nationale) zijn beschikbaar op <http://emn.sarenet.es/>.

² Haalbaarheidsstudie inzake een Europees Waarnemingscentrum voor migratie. Eindverslag, Europese Gemeenschappen, Luxemburg: Bureau voor Officiële Publicaties van de Europese Gemeenschappen, 1998 (ISBN 92-828-3360-7).

³ Conclusies van het voorzitterschap – Europese Raad van Laken, 14 en 15 december 2001 ([SN 300/1/01 REV 1](#)).

⁴ Conclusies van het voorzitterschap – Europese Raad van Thessaloniki, 18 en 19 juni 2003 ([11638/03](#)).

⁵ Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement van 10 mei 2005 – Het Haags Programma: tien prioriteiten voor de komende vijf jaar. Het partnerschap voor Europese vernieuwing op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht [[COM\(2005\) 184](#) definitief – PB C 236 van 24.9.2005].

⁶ Actieplan ter uitvoering van het Haags Programma voor de versterking van de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht in de Europese Unie; ([PB C 198 van 12.8.2005](#)).

⁷ Groenboek over de toekomst van het Europees migratienetwerk, november 2005, [COM\(2005\)606](#) definitief.

⁸ Voorstel van de Europese Commissie voor een beschikking van de Raad betreffende het opzetten van een Europees migratienetwerk; [COM 2007/466](#) definitief.

het EMN. Dat voorstel werd aangenomen als Beschikking 2008/381/EG⁹ van de Raad van 14 mei 2008.

Ofschoon de deelname van de lidstaten vrijwillig was, leverden de proeffase en de voorbereidende fase een aanzienlijk aantal resultaten op. Hiertoe behoorden *Annual Policy Reports*, die betrekking hadden op de perioden januari 2003 tot en met juli 2004, augustus 2004 tot en met december 2005, en vervolgens jaarlijks voor 2006 en 2007; en *Jaarverslagen over asiel- en migratiestatistieken*, waarbij nationale contactpunten van het EMN een wezenlijke bijdrage leverden aan de verslagen over 2002 en 2003 (opgesteld door een externe dienstverlener), plus de door het EMN opgestelde jaarverslagen over 2004, 2005 en 2006. Daarnaast werd een aantal studies uitgevoerd, waaronder *Impact of Immigration on Europe's Societies* (maart 2006, 9 nationale contactpunten); *Reception Systems, their capacities and the social situation of asylum applicants within the Reception Systems in the EU Member States* (mei 2006, 10 nationale contactpunten); *Managed Migration and the Labour Market – The Health Sector* (november 2006, 11 nationale contactpunten); *Illegally Resident Third-Country Nationals in EU Member States: state approaches towards them, their profile and social situation* (januari 2007, 9 nationale contactpunten); *Conditions of Entry and Residence of Third-Country Highly Skilled Workers in the EU* (mei 2007, 11 nationale contactpunten); *Return Migration* (mei 2007, 11 nationale contactpunten); *Family Reunification* (januari 2008, 9 nationale contactpunten). Bij de door het EMN verrichte studies is de relevantie voor recente beleidsontwikkelingen en de informatie die de studie zou kunnen opleveren voor beleidsmakers, steeds belangrijker geworden als selectie criterium.

2. BELEIDSONTWIKKELINGEN SINDS DE AANNEMING VAN BESCHIKKING 2008/381/EG VAN DE RAAD

Sinds de oprichting van het EMN hebben zich in de Europese Unie een aantal beleids- en wetgevingsontwikkelingen voorgedaan die hebben bijgedragen aan de uitbreiding van het Europese asiel- en migratiebeleid. Hieronder wordt een kort overzicht gegeven van deze ontwikkelingen, die de achtergrond vormen van de vooruitgang die het EMN heeft geboekt.

2.1. Het Europees pact inzake immigratie en asiel

Het Europees pact inzake immigratie en asiel¹⁰ werd op 15-16 oktober 2008 door de Europese Raad aangenomen, naar aanleiding van de mededeling van de Commissie “Een gemeenschappelijk immigratiebeleid voor Europa: beginselen, maatregelen en instrumenten” van juni 2008¹¹. Het pact geldt als een verdere stap in de richting van een alomvattend Europees migratiebeleid, daar het voortbouwt op in de afgelopen tien jaar reeds geboekte vooruitgang. De Europese Raad formuleerde vijf primaire beleidsvoornemens:

1. legale immigratie organiseren, rekening houdend met de door iedere lidstaat vastgestelde prioriteiten, behoeften en opvangcapaciteit, en integratie bevorderen;

⁹ Beschikking [2008/381/EG](#) van de Raad van 14 mei 2008 betreffende het opzetten van een Europees migratienetwerk.

¹⁰ Conclusies van het voorzitterschap [14368/08](#).

¹¹ Mededeling van de Commissie “Een gemeenschappelijk immigratiebeleid voor Europa: beginselen, maatregelen en instrumenten”, juni 2008, [COM\(2008\) 359](#) definitief.

2. illegale immigratie bestrijden door ervoor te zorgen dat vreemdelingen die zich illegaal op het grondgebied bevinden naar hun land van herkomst of naar een land van doorreis terugkeren;
3. de buitengrenscontroles doeltreffender maken;
4. een Europa van het asiel tot stand brengen;
5. een alomvattend partnerschap met de landen van herkomst en doorreis tot stand brengen om de synergie tussen migratie en ontwikkeling te bevorderen.

Bij de aanneming van het pact besloot de Europese Raad een jaarlijks debat over het immigratie- en asielbeleid te houden. Dit debat moet de Europese Raad in staat stellen toe te zien op de uitvoering van het pact en van het programma van Stockholm.¹² In het pact verzocht de Europese Raad de Commissie voorts elk jaar verslag uit te brengen aan de Raad, gebaseerd op de bijdragen van de lidstaten en indien nodig gepaard gaande met voorstellen voor aanbevelingen betreffende de uitvoering van dit pact en van het programma van Stockholm door zowel de EU als de lidstaten. Ook zou de Europese Raad via het debat op de hoogte moeten kunnen blijven van de voornaamste doelen die elke lidstaat zich stelt bij de uitvoering van zijn immigratie- en asielbeleid.

2.2. Wetgevingsontwikkelingen

Tussen 2008 en 2009 werd een aantal richtlijnen betreffende migratie en asiel aangenomen, die bedoeld waren om het beleid en de wetgeving van de EU en van de lidstaten op dit terrein verder te ontwikkelen.

In de eerste plaats stelde Richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven,¹³ ook bekend als de “Terugkeerrichtlijn,” die gemeenschappelijke, in de gehele EU geldende regels en procedures inzake terugkeer vast.

Voorts maakte Richtlijn 2009/50/EG betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen met het oog op een hooggekwalificeerde baan¹⁴ het voor werknemers uit derde landen aantrekkelijker om hooggekwalificeerd werk te verrichten in de lidstaten, door de invoering van een versnelde procedure voor toekenning van een speciale verblijfs- en werkvergunning, de ‘Europese blauwe kaart’.

Om illegale immigratie tegen te gaan, stelde Richtlijn 2009/52/EG van het Europees Parlement en de Raad¹⁵ ten slotte gemeenschappelijke minimumnormen vast inzake sancties en maatregelen die in de EU-lidstaten moeten worden genomen tegen werkgevers die het

¹² Het programma van Stockholm – een open en veilig Europa ten dienste en ter bescherming van de burger, Europese Raad, [17024/09](#).

¹³ Richtlijn [2008/115/EG](#) van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven.

¹⁴ Richtlijn [2009/50/EG](#) van de Raad van 25 mei 2009 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen met het oog op een hooggekwalificeerde baan.

¹⁵ Richtlijn [2009/52/EG](#) van het Europees Parlement en de Raad van 18 juni 2009 tot vaststelling van minimumnormen inzake sancties en maatregelen tegen werkgevers van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen.

verbod op de tewerkstelling van illegaal op Europees grondgebied verblijvende onderdanen van derde landen overtreden.

2.3. Het programma van Stockholm¹⁶

“Het programma van Stockholm – een open en veilig Europa ten dienste en ter bescherming van de burger”, dat in december 2009 is aangenomen door de Europese Raad, zet de prioriteiten van de Europese Unie op het gebied van migratie en asiel uiteen, evenals andere aangelegenheden op het gebied van justitie en binnenlandse zaken voor de vijfjarige periode 2009-2014. Het programma van Stockholm ligt in het verlengde van het Haags Programma en richt zich op prioriteiten als de duurzaamheid van terugkeerprogramma's, maar ook op de ontwikkeling van legale migratie en integratie en op de bescherming van niet-begeleide minderjarigen die de EU binnenkomen. Samen met het Europees pact inzake immigratie en asiel geldt dit programma als een leidraad voor het toekomstige asiel- en migratiebeleid binnen de EU.

Het programma van Stockholm bevat ook tal van maatregelen voor een betere uitwisseling van informatie tussen de lidstaten over beleidsontwikkelingen op het brede terrein van asiel en migratie. Om dit zo doeltreffend mogelijk te verwezenlijken, moet de informatie vergelijkbaar zijn tussen de lidstaten; daarbij kan het EMN een rol spelen.

2.4. Het Verdrag van Lissabon

Het Verdrag van Lissabon is op 1 december 2009 in werking getreden. Titel V van het Verdrag, over de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht, bevat bepalingen die betrekking hebben op de ontwikkeling van het asiel- en migratiebeleid; een gemeenschappelijk immigratiebeleid en het ontwikkelen van wetgeving om een uniforme asielstatus voor onderdanen van derde landen te waarborgen, zijn belangrijke verdragsdoelstellingen. Ook introduceerde het Verdrag de gewone wetgevingsprocedure voor legale migratie en, voor het eerst, een rechtsgrondslag voor integratiebevorderende maatregelen.

3. OPDRACHT VAN HET EMN

Zoals bepaald in Beschikking 2008/381/EG van de Raad, heeft het Europees migratienetwerk (EMN) ten doel te voldoen aan de behoeften aan informatie over migratie en asiel van de communautaire instellingen en de autoriteiten en instellingen van de lidstaten door ter ondersteuning van de beleidsvorming op deze gebieden in de Europese Unie actuele, objectieve, betrouwbare en vergelijkbare informatie over migratie en asiel te verstrekken. Het EMN heeft ook tot taak het publiek voor te lichten over deze onderwerpen.

Overeenkomstig artikel 2 van Beschikking 2008/381/EG van de Raad, wordt het EMN geacht:

- actuele en betrouwbare gegevens en informatie uit een breed scala aan bronnen te betrekken en uit te wisselen;

¹⁶ Te vinden op http://www.se2009.eu/en/the_presidency/about_the_eu/justice_and_home_affairs/1.1965. In april 2010 werd het *Actieplan ter uitvoering van het programma van Stockholm* aangenomen als COM (2010) 171.

- bedoelde gegevens en informatie te analyseren en deze in een gemakkelijk toegankelijk formaat te verstrekken;
- in samenwerking met de andere EU-instanties op dit terrein bij te dragen tot de ontwikkeling van indicatoren en criteria die de samenhang van de informatie vergroten alsmede tot de ontwikkeling van communautaire activiteiten die verband houden met migratiestatistieken;
- periodieke verslagen op te stellen over de situatie op het gebied van migratie en asiel in de Gemeenschap en haar lidstaten en deze te publiceren;
- een computersysteem voor informatie-uitwisseling op te zetten dat toegang geeft tot relevante documenten en publicaties op het gebied van migratie en asiel, en dit systeem te onderhouden;
- de bekendheid van het EMN te vergroten door toegang te verlenen tot de informatie die het verzamelt en door de resultaten van het EMN te verspreiden, tenzij die informatie van vertrouwelijke aard is;
- de informatie te coördineren en samen te werken met andere belanghebbende Europese en internationale organen;
- ervoor te zorgen dat zijn activiteiten consistent zijn en gecoördineerd worden met de toepasselijke communautaire instrumenten en structuren op het gebied van migratie en asiel.

De voornaamste activiteiten van het EMN worden beschreven in jaarlijkse werkprogramma's, die door het bestuur worden vastgesteld na raadpleging van de nationale contactpunten. Vervolgens keurt de Commissie het jaarlijkse werkprogramma formeel goed, waarna ook subsidies aan de nationale contactpunten kunnen worden verstrekt. Tot op heden zijn werkprogramma's ten uitvoer gelegd voor 2008, 2009 en 2010.

4. SAMENSTELLING VAN HET EMN

Hoewel het EMN nog altijd wordt gecoördineerd door de Europese Commissie (inmiddels onder de directe verantwoordelijkheid van het directoraat-generaal Binnenlandse zaken), werd bij Beschikking 2008/381/EG de oorspronkelijke opzet enigszins gewijzigd om ervoor te zorgen dat het EMN goed wordt bestuurd en naar behoren functioneert. Hierbij ging het om:

1. de oprichting van een EMN-bestuur;
2. de aanwijzing en totstandbrenging van nationale contactpunten in alle deelnemende lidstaten;
3. de aanwijzing van twee dienstverleners om de Commissie bij te staan bij de coördinatie van het EMN.

Elk van deze actoren wordt hieronder kort besproken.

4.1. Bestuur van het EMN

Het bestuur wordt voorgezeten door de Commissie en is samengesteld uit één vertegenwoordiger uit elke lidstaat¹⁷, met waarnemers uit Denemarken¹⁸ en het Europees Parlement. Het bestuur bepaalt het beleid van het EMN en zorgt ervoor dat de activiteiten van het netwerk daarmee in overeenstemming zijn; voorts werkt het bestuur mee aan de opstelling en goedkeuring van het jaarlijkse werkprogramma van het EMN. Ook bekijkt het bestuur welke vooruitgang het EMN heeft geboekt en doet het aanbevelingen voor eventueel noodzakelijke maatregelen.

In de periode tussen de aanneming van de beschikking van de Raad en 31 december 2009 is het bestuur viermaal bijeengekomen (23 mei 2008, 10 oktober 2008, 15 mei 2009 en 16 oktober 2009). Tijdens deze bijeenkomsten hebben de bestuursleden beraadslaagd en besluiten genomen over diverse strategische kwesties, zoals:

- goedkeuring van de EMN-werkprogramma's over 2008, 2009 en 2010, waaronder de indicatieve bedragen voor het minimum- en maximumbudget voor elk nationaal contactpunt;
- het reglement van orde voor diverse activiteiten (reglement van orde voor het bestuur, vademecum voor de ad-hocverzoeken);
- nagaan welke de meest geschikte strategische samenwerkingsrelaties zijn met andere entiteiten die bevoegd zijn op het gebied van migratie en asiel;
- de onderwerpen van de studies en/of de vorm van de EMN-medewerking aan andere activiteiten (zo draagt het EMN sinds 2009 bij aan de follow-upmethode voor het toezicht op de uitvoering van het Europees pact inzake immigratie en asiel)

4.2. Nationale contactpunten van het EMN

In vrijwel alle lidstaten zijn nationale contactpunten van het EMN aangewezen; elk contactpunt is samengesteld uit ten minste drie deskundigen, van wie er één optreedt als nationale coördinator en ambtenaar of werknemer is van de als contactpunt aangewezen entiteit; de resterende deskundigen kunnen tot dezelfde entiteit behoren of deel uitmaken van een andere organisatie in de lidstaat. De nationale contactpunten, die zijn aangewezen door de regering van hun lidstaat, bestaan voornamelijk uit ministeries van Binnenlandse Zaken en Justitie, maar soms zijn het ook onderzoeksinstellingen, niet-gouvernementele organisaties of nationale vestigingen van een internationale organisatie. De nationale contactpunten van het EMN worden gefinancierd via jaarlijkse subsidies.

Eind 2009 waren de nationale contactpunten voor Bulgarije, Cyprus en Roemenië nog niet volledig operationeel en geïntegreerd in de activiteiten van het EMN. In deze lidstaten namen

¹⁷ Ierland nam in eerste instantie niet deel aan de aanneming van de beschikking van de Raad in mei 2008, maar gaf in juli 2008 zijn wens te kennen de beschikking alsnog te aanvaarden. Dit werd uiteindelijk bekrachtigd middels Beschikking C(2009)2708 van de Commissie en gepubliceerd in het Publicatieblad (PL 108 van 29.4.2009).

¹⁸ Hoewel Denemarken niet formeel verplicht is een nationaal contactpunt aan te wijzen, neemt het toch deel aan een aantal EMN-activiteiten en -bijeenkomsten.

nationale contactpunten weliswaar deel aan een aantal activiteiten, maar nog niet op het niveau van andere lidstaten.

Overeenkomstig artikel 5, lid 5, van Beschikking 2008/381/EG van de Raad wordt elk nationaal contactpunt geacht de taken van het EMN op nationaal niveau uit te voeren, met name:

- (a) het aanleveren van nationale verslagen;
- (b) het verstrekken van nationale informatie voor het systeem voor de uitwisseling van informatie;
- (c) het ontwikkelen van de mogelijkheid om ad-hocverzoeken te formuleren en snel op dergelijke verzoeken van andere nationale contactpunten te reageren;
- (d) het opzetten van een nationaal migratienetwerk, dat is samengesteld uit een breed scala van organisaties en personen die actief zijn op het gebied van migratie en asiel en die de betrokken partijen vertegenwoordigen.

De deskundigen van elk nationaal contactpunt komen regelmatig bijeen om hun werkzaamheden te bespreken en om informatie over lopende en toekomstige activiteiten uit te wisselen. In voorkomend geval betrekken ze ook leden van hun nationale netwerken bij hun activiteiten.

De voornaamste resultaten van de activiteiten van de nationale contactpunten worden hieronder besproken in 5.1 t/m 5.4.

4.3. Dienstverleners van het EMN

In de tweede helft van 2009 wees de Europese Commissie na een aanbesteding twee dienstverleners aan, te weten GHK-COWI en iLiCONN. De in november 2009 met GHK-COWI gesloten overeenkomst loopt tot eind 2012, met een mogelijke verlenging met één jaar. De voornaamste taken van deze dienstverlener zijn om de coördinatiecapaciteit van het netwerk te vergroten en om de syntheseverslagen en andere resultaten tijdig te leveren. De andere dienstverlener, iLiCONN (Interactive Listening and CONNecting), een consortium van drie bedrijven, namelijk Intrasoft (de hoofdleverancier), Bibliomatica (hosting) en Unisys (ICT-oplossingen voor bedrijven), is aangewezen via een kadercontract dat elk jaar kan worden verlengd tot eind 2013. Hun voornaamste taak is om het informatie-uitwisselingssysteem en de website van het EMN te ontwikkelen.

5. ACTIVITEITEN SINDS DE AANNEMING VAN BESCHIKKING 2008/381/EG VAN DE RAAD

In dit hoofdstuk worden de voornaamste activiteiten van het EMN tot eind 2009 beschreven betreffende netwerken (5.1), ad-hocverzoeken, verslagen en studies (5.2), verzameling, verstrekking en vergelijkbaarheid van informatie (5.3) en vergroting van de bekendheid van het EMN (5.4).

Het werkprogramma van het EMN voor 2008 richtte zich voornamelijk op het ontwikkelen van het EMN van een voorbereidende actie tot een geformaliseerde structuur, gebaseerd op een wetgevingsinstrument. Het werkprogramma voor 2009 legde de nadruk op het volledig

operationeel maken van het EMN. In het werkprogramma voor 2010 worden de in 2009 gestarte activiteiten verder bestendigd en aangevuld, en nieuwe doelstellingen geformuleerd in overeenstemming met de opdracht van het EMN en de politieke agenda van de EU.

5.1. Netwerken

Een van de eerste prioriteiten in het werkprogramma voor zowel 2008 als 2009 was om de netwerkactiviteiten van het EMN te ontwikkelen. De voornaamste initiatieven die door het EMN in dit verband zijn genomen, waren:

Netwerkactiviteiten op EU-niveau

1. **Twaalf NCP-bijeenkomsten**, samen met nationale contactpunten georganiseerd door de Commissie, om de 6 à 8 weken. Tijdens deze bijeenkomsten moet worden besproken welke vooruitgang is geboekt bij de activiteiten uit het werkprogramma en moeten de belangrijkste resultaten van het EMN, zoals syntheseverslagen van EMN-studies, worden behandeld. Deze bijeenkomsten worden doorgaans bijgewoond door één of twee vertegenwoordigers van elk nationaal contactpunt.
2. De organisatie van de **jaarlijkse conferenties van het EMN**, in december 2008 en december 2009. De conferentie van 2008 had een reflectief karakter, waarbij de werking van het EMN en de relaties met andere relevante EU-instrumenten werden geanalyseerd in een reeks workshops over netwerken en het systeem voor de uitwisseling van informatie, over complementariteit met andere EU-instrumenten, over ad-hocverzoeken en over de jaarverslagen inzake asiel- en migratiestatistieken. De conferentie van 2009 bestond uit twee sessies. De ochtendsessie richtte zich wederom op mogelijke complementariteit en synergieën van het EMN met andere EU-entiteiten, aan de hand van presentaties over het Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken (EASO), het mechanisme voor wederzijdse informatie (MIM), ICONet en FRONTEX. De middagsessie was gewijd aan de eerste bevindingen van de EMN-studie naar niet-begeleide minderjarigen (zie 5.2.3.2) en aan de studie van het Bureau voor de grondrechten naar alleenstaande minderjarige asielzoekers in EU-lidstaten.¹⁹ De conferentie van 2010 vond in september 2010 plaats onder auspiciën van het Belgische voorzitterschap van de Europese Unie en had als thema de follow-up op lange termijn van immigratietrajecten.
3. De organisatie van **cursussen**, die gericht waren op technische of bestuurlijke kwesties. Hiertoe behoorden voorlichting over algemene activiteiten van het EMN, met name voor nieuwere contactpunten, over onderwerpen als het doel en de activiteiten van het EMN en de ontwikkeling van een nationaal netwerk (september 2008); het aanvragen en beheren van een subsidie voor een nationaal contactpunt (april 2009); het opstellen van de EMN-jaarverslagen over asiel- en migratiestatistieken, waarbij andere entiteiten verantwoordelijk zijn voor het vergaren en verstrekken van gegevens (september 2009); en een brainstormsessie over het gebruik en de mogelijke toekomstige ontwikkeling van het systeem voor de uitwisseling van informatie (december 2009).
4. **Samenwerkingsverbanden en bijeenkomsten** tussen ervaren en nieuw nationale contactpunten, met als doel het bevorderen van de integratie van nieuwere en minder

¹⁹ Te vinden op http://fra.europa.eu/fraWebsite/news_and_events/infocus10_3004_en.htm.

ervaren contactpunten in het netwerk. Een aantal nationale contactpunten (waaronder AT, BE, DE, EE, HU, LU, LV, MT, SE, SK, UK) organiseerden samenwerkingsbijeenkomsten met hun partners en/of nodigden deze nationale contactpunten uit nationale bijeenkomsten bij te wonen.

Netwerkactiviteiten op nationaal niveau

Bij hun pogingen een nationaal migratienetwerk tot stand te brengen organiseerden vrijwel alle nationale contactpunten **nationale evenementen**, waaronder nationale netwerkbijeenkomsten, deskundigenbijeenkomsten en andere evenementen. Deze activiteiten hielpen het werkprogramma van de nationale contactpunten verder te ontwikkelen, specifieke input te leveren voor EMN-studies en andere publicaties en/of om de bekendheid van het EMN te vergroten.

Netwerkactiviteiten met andere entiteiten

Naast de hierboven genoemde activiteiten hebben ook andere (EU) entiteiten deelgenomen aan activiteiten van het EMN. Zoals gezegd, werd aan de jaarlijkse EMN-conferentie in 2009 ook deelgenomen door andere EU-entiteiten, hetgeen inzicht bood in de huidige stand van zaken en de ontwikkelingen op het terrein van asiel en migratie, voor wat betreft de informatiebehoefte en het analyseren en vergaren van informatie. Ook werd hun gevraagd na te gaan in hoeverre er mogelijkheden bestonden voor samenwerking en coördinatie met het EMN. Ook de studies die het EMN verricht, bieden de gelegenheid om met andere entiteiten samen te werken.

Andere concrete netwerkactiviteiten waren de samenwerking met het Bureau voor de grondrechten in het kader van de eerder genoemde studie naar alleenstaande minderjarige asielzoekers in EU-lidstaten.

Ander punt is, dat overeenkomstig artikel 10 van Beschikking 2008/381/EG van de Raad, het EMN in 2009 werd benaderd door Noorwegen over deelname aan het EMN, onder meer door medewerking aan zijn activiteiten. Dit initiatief werd toegejuicht door het bestuur en de nationale contactpunten, en in 2010 werden stappen genomen om een werkovereenkomst tussen Noorwegen en de Commissie te sluiten waarin wordt vastgelegd hoe Noorwegen zal worden betrokken bij het EMN.

Voor de lopende EMN-studies naar het via migratie voldoen aan de vraag naar arbeid (*Satisfying labour demand through migration*) en circulaire en tijdelijke migratie (*Circular and temporary migration*) heeft het EMN in 2010 samengewerkt met respectievelijk de Werkgroep economische migratie van Eurocities en de door het European Policy Centre (EPC) gecoördineerde Taskforce tijdelijke & circulaire migratie.

Het EMN verleende daarnaast zijn medewerking aan diverse evenementen die werden georganiseerd door andere entiteiten (zie 5.4. *De bekendheid van het EMN vergroten*).

5.2. Ad-hocverzoeken, verslagen en studies

De kernactiviteiten van het EMN hebben betrekking op het opstellen van Annual Policy Reports, jaarverslagen over asiel- en migratiestatistiek en studies naar specifieke thema's die relevant zijn voor beleidsontwikkelingen, zoals niet-begeleide minderjarigen, hulp bij terugkeer, arbeidsmigratie en de niet binnen de EU geharmoniseerde beschermingsstatussen

die worden toegekend door de lidstaten. Een andere belangrijke taak van het EMN betreft de ad-hocverzoeken.

Ten aanzien van de methode voor het uitvoeren van een studie, is het bestuur verantwoordelijk voor het goedkeuren van de selectie van studieonderwerpen die doorgaans door de nationale contactpunten en/of de Commissie worden aangedragen. Vervolgens worden door de nationale contactpunten in samenwerking met de Commissie en haar dienstverlener gemeenschappelijke specificaties ontwikkeld om de vergelijkbaarheid te garanderen. Uitgaande van deze specificaties stelt elk nationaal contactpunt een nationaal verslag op, waar mogelijk in samenwerking met de leden van het nationale netwerk. Deze nationale verslagen analyseren de op lidstaatniveau beschikbare gegevens en/of vatten deze samen ("deskresearch"), waardoor ze een algemeen en onpartijdig overzicht geven van de situatie in een bepaalde lidstaat. Vervolgens stelt de Commissie, samen met haar dienstverlener, een syntheseverslag op waarin de voornaamste conclusies van elk nationaal verslag worden opgenomen en zoveel mogelijk in een Europese context worden geplaatst (bijv. door ze te koppelen aan recente beleidsinitiatieven). De nadruk ligt op het presenteren van de informatie op een onpartijdige, objectieve wijze – een feitelijke opsomming, aan de hand waarvan beleidsmakers hun koers kunnen bepalen. Alle nationale en syntheseverslagen kunnen worden geraadpleegd op de website van het EMN.

5.2.1. Annual Policy Reports

De Annual Policy Reports van het EMN geven een overzicht van de voornaamste beleids- en wetgevingsontwikkelingen op het gebied van migratie en asiel, en van de publieke debatten waartoe deze ontwikkelingen aanleiding geven in de EU-lidstaten. De verslagen bevatten waar mogelijk ook statistische gegevens (zij het voorlopige) om ontwikkelingen te kwantificeren.

Bij het Annual Policy Report 2009 werd een geheel andere aanpak gevolgd dan in het verleden. Het verslag werd namelijk opgesteld in twee fasen: eerst werd nationale de contactpunten gevraagd een nationaal verslag in te dienen (vóór 31 december 2009) waaruit bleek in hoeverre de toezeggingen uit de follow-upmethode voor de controle van de uitvoering van het Europees pact inzake immigratie en asiel waren nagekomen.²⁰ De samenvatting van de nationale bijdragen diende vervolgens als input voor het werkdocument van de Commissie,²¹ dat aan het in juni 2010 door de Commissie aan de Raad voorgelegde verslag werd gehecht. Nationale contactpunten werd vervolgens gevraagd hun “volledige” nationale verslag aan te leveren, dat onder meer ingaat op de ontwikkelingen op het gebied van asiel en migratie die niet noodzakelijkerwijs aan bod zijn gekomen in de follow-upmethode. De samenvatting van het “volledige” Annual Policy Report 2009 werd gepubliceerd in augustus 2010.

Het *Annual Policy Report 2010* van EMN zal naar verwachting als input dienen voor het jaarverslag 2010 van de Commissie over de uitvoering van het Europees pact inzake immigratie en asiel, en van het programma van Stockholm; doel is begin 2011 tijdig een bijdrage te leveren.

²⁰ Eerste jaarverslag over immigratie en asiel, [COM\(2010\) 214](#).

²¹ [SEC\(2010\) 535](#).

5.2.2. Jaarverslagen over asiel- en migratiestatistieken

Het doel van de jaarverslagen over asiel- en migratiestatistieken²² is om de statistische trends inzake asiel en migratie te analyseren, waaronder illegale binnenkomst, arrestaties en terugkeer voor het referentiejaar in de lidstaat. Deze verslagen maken waar mogelijk gebruik van Eurostat-statistieken. Het EMN is niet verantwoordelijk voor het verzamelen van statistische gegevens, aangezien dit onder de verantwoordelijkheid van Eurostat valt, tenzij het gaat om aanvullende en complementaire gegevens. Samen met hun respectieve nationale leveranciers controleren en analyseren de nationale contactpunten vervolgens de voor hun lidstaat relevante gegevens en stellen zij een analytisch verslag op over patronen en trends die uit de gegevens naar voren komen.

Het EMN heeft een "inhaalslag" gemaakt om te beschikken over een complete, zo actueel mogelijke reeks jaarverslagen vanaf 2001, al naar gelang de beschikbaarheid van de gegevens. In dit verband werden het *Jaarverslag over asiel- en migratiestatistieken 2006* (referentieperiode januari tot en met december 2006) en *2007* (referentieperiode januari tot en met december 2007) opgesteld. Behalve de nationale verslagen werden voor de lidstaat van elk nationaal contactpunt gestandaardiseerde gegevenstabellen in een gemeenschappelijk formaat aangemaakt, met een compilatie van gegevens vanaf 2001.

In 2009 produceerde het EMN het *Jaarverslag over statistieken inzake migratie en internationale bescherming 2008*. Voor dit en volgende jaarverslagen zullen de gegevens worden aangeleverd overeenkomstig Verordening (EG) nr. 862/2007 van de Raad betreffende migratiestatistieken.²³ Het syntheseverslag zal naar verwachting eind 2010 worden afgerond, het moment waarop het EMN zijn "inhaalslag" zal hebben voltooid. Voor het verslag over 2009 zullen de meeste statistische gegevens eind 2010/begin 2011 beschikbaar zijn, hetgeen betekent dat het syntheseverslag al halverwege 2011 gereed zou kunnen zijn.

5.2.3 Studies van het EMN²⁴

Sinds de aanneming van de beschikking van de Raad heeft het EMN studies verricht over:

- de organisatie van het asiel- en migratiebeleid in de EU-lidstaten;
- de opvang, terugkeer en integratie van niet-begeleide minderjarigen, en het aantal betrokkenen – een vergelijkende EU-studie;
- EU-programma's en strategieën ter bevordering van begeleide terugkeer naar en herintegratie in derde landen;
- de uiteenlopende nationale praktijken betreffende de toekenning van niet binnen de EU geharmoniseerde beschermingsstatussen.

²² Verslagen zijn te vinden op de EMN-website <http://emn.sarenet.es/Downloads/prepareShowFiles.do?directoryID=15>.

²³ Verordening (EG) nr. 862/2007 van het Europees Parlement en de Raad.

²⁴ De diverse verslagen zijn te vinden op <http://emn.sarenet.es/Downloads/prepareShowFiles.do?directoryID=113>.

5.2.3.1. De organisatie van het asiel- en migratiebeleid in de EU-lidstaten ("The Organisation of Asylum and Migration Policies in the EU Member States")

Dit verslag had tot doel een overzicht te geven van asiel- en migratiebeleid in de EU-lidstaten, met oog voor onder meer de institutionele context, de betrokken ministeries, wet- en regelgeving, en andere organisaties die zich bezighouden met immigranten. Het verslag diende hoofdzakelijk om nieuwe nationale contactpunten te integreren en ervaring op te doen met het opstellen van een syntheseverslag met input van alle 26 nationale contactpunten. Elk nationaal contactpunt werd tevens gevraagd een "institutioneel schema" op te stellen, d.w.z. een overzicht van het institutionele kader in elke lidstaat voor het migratie- en asielbeleid, waarin de voornaamste actoren en hun taken op een rijtje worden gezet. De institutionele schema's bieden daarnaast ook toegang tot meer informatie, via hyperlinks naar de diverse actoren die in de schema's worden genoemd.

Het op 24 nationale verslagen gebaseerde syntheseverslag liet zien dat het asiel- en migratiebeleid complex is en vaak uniek voor de betrokken lidstaat. In de meeste lidstaten zijn er drie ministeries bij betrokken, te weten het ministerie van Binnenlandse Zaken, van Werkgelegenheid en van Buitenlandse Zaken. Veel lidstaten lijken tegenwoordig een inclusievere aanpak te hanteren als het gaat om beleidsvorming en beleidsuitvoering, waarbij ze diverse belanghebbenden, zoals deskundigen en ngo's op het gebied van beleidsvorming of -uitvoering, inspraak geven. Een aantal lidstaten heeft een lange traditie op het gebied van immigratie, vanwege hun historische banden met specifieke derde landen, terwijl andere hier minder ervaring mee hebben en bijvoorbeeld hun beleid moesten aanpassen op het moment van hun toetreding tot de EU. Verscheidene andere lidstaten die te boek stonden als emigratielanden zijn inmiddels immigratielanden geworden, doordat hun asiel- en immigratiestelsel zwaarder worden belast.

5.2.3.2. "De opvang, terugkeer en integratie van niet-begeleide minderjarigen, en het aantal betrokkenen – een vergelijkende EU-studie ("Reception, Return and Integration Policies for, and numbers of, unaccompanied minors – an EU comparative study")

De studie beoogde een kennishiaat inzake het beleid ten aanzien van niet-begeleide minderjarigen in de EU op te vullen, en ging gepaard met een beoordeling van de in kaart gebrachte motivaties en omstandigheden om de EU binnen te komen, procedures bij binnenkomst, opvangregelingen, waaronder integratiebevorderende maatregelen, bewaring, terugkeer en beste praktijken. Daarnaast werden ook de beschikbare statistieken over niet-begeleide minderjarigen gecompileerd. Op basis van de informatie kunnen beleidsmakers besluiten nieuwe initiatieven te ontplooien voor deze kwetsbare groep, of bestaande initiatieven kracht bij te zetten.

Het op 22 nationale verslagen gebaseerde syntheseverslag wees op diverse en onderling samenhangende beweegredenen en omstandigheden om de EU binnen te komen, uiteenlopend van vervolging ontvluchten en bescherming zoeken tot gezinshereniging om economische, door ambities ingegeven redenen, en mensenhandel en mensensmokkel. Ofschoon de procedures bij binnenkomst, waaronder grenscontroles voor niet-begeleide minderjarigen die een asielaanvraag indienen, stevig verankerd en min of meer geharmoniseerd zijn in de lidstaten, geldt dit niet in dezelfde mate voor andere gevallen. Wat opvangregelingen betreft, is de benoeming van een voogd, of iemand met een vergelijkbare taak, van belang voor niet-begeleide minderjarigen die asiel aanvragen, evenals het bieden van huisvesting en andere zorgfaciliteiten. Alle lidstaten bieden, soms in het kader van hun integratiebevorderende maatregelen, toegang tot gezondheidszorg, onderwijs en, al naar gelang of aan nationale

voorwaarden wordt voldaan, tot werk. De bewaring van niet-begeleide minderjarigen vindt doorgaans alleen als ‘laatste toevlucht’ plaats, waarbij een aantal lidstaten een niet-begeleide minderjarige in geen enkele omstandigheid in bewaring stellen. Lidstaten ondernemen weliswaar pogingen en hebben procedures ingevoerd om de familieleden van een niet-begeleide minderjarige op te sporen in hun land van herkomst, maar in de praktijk levert dit slechts in enkele gevallen iets op. De terugkeer en herintegratie van niet-begeleide minderjarigen naar hun herkomstland wordt alleen ondernomen als dit in het belang van de minderjarige wordt geacht. Net als voor bewaring geldt dat het aantal teruggekeerde minderjarigen in de praktijk veelal laag is, en dat alleen sprake is van begeleide terugkeer.

De resultaten van de studie ondersteunden het in mei 2010 goedgekeurde actieplan van de Commissie inzake niet-begeleide minderjarigen²⁵, dat was aangekondigd in het programma van Stockholm. Daarnaast werd de studie, zoals eerder gezegd, uitgevoerd in nauwe samenwerking met het Bureau voor de grondrechten, dat de situatie van alleenstaande minderjarige asielzoekers in EU-lidstaten in kaart wilde brengen.

5.2.3.3. EU-programma's en strategieën ter bevordering van begeleide terugkeer naar en herintegratie in derde landen ("Programmes and strategies fostering Assisted Voluntary Return (AVR) and Reintegration from EU Member States")

Doel van de studie was om in de lidstaten beschikbare kennis te delen en daarmee bij te dragen aan de ontwikkeling van beleid en programma's voor de begeleide vrijwillige terugkeer van onder andere asielzoekers van wie de aanvragen zijn afgewezen of migranten met een andere status die hebben besloten terug te keren naar hun land van herkomst. Het syntheseverslag zal naar verwachting vóór eind 2010 worden gepubliceerd.

5.2.3.4. De uiteenlopende nationale praktijken betreffende de toekenning van niet binnen de EU geharmoniseerde beschermingsstatussen ("The different national practices concerning granting of non-EU harmonised protection statuses")

De studie analyseerde de uiteenlopende nationale praktijken inzake toekenning van niet binnen de EU geharmoniseerde beschermingsstatussen, d.w.z. alle statussen die niet onder de erkenningsrichtlijn²⁶ en de richtlijn tijdelijke bescherming²⁷ vallen. Ook had de studie tot doel na te gaan welk percentage asielzoekers een beschermingsstatus op grond van nationale wetgeving, subsidiaire bescherming in het kader van EU-wetgeving en een vluchtelingenstatus volgens het Verdrag van Genève toegekend krijgt.

Uit het op 23 nationale verslagen gebaseerde syntheseverslag kwam naar voren dat ruim twee derde van de EU-lidstaten beschermingsstatussen toekent die niet binnen de EU zijn geharmoniseerd. Daarnaast lopen de gronden waarop niet binnen de EU geharmoniseerde beschermingsstatussen worden toegekend in de EU behoorlijk uiteen (bijv. om medische redenen, om gezinsredenen, voor slachtoffers van milieurampen). Bovendien zijn er grote verschillen tussen de lidstaten als het gaat om de gronden, procedures, rechten, verblijftijd en uitvoeringsgraad van de niet binnen de EU geharmoniseerde beschermingsstatussen op hun grondgebied. Dit brengt de nodige complexiteit met zich mee voor mensen die binnen de EU in aanmerking willen komen voor bescherming, of om bescherming hebben verzocht. Wie bescherming krijgt, en hoe en met welke rechtsgevolgen (rechten en verblijftijd) verschilt per

²⁵ [COM\(2010\) 213.](#)

²⁶ [Richtlijn 2004/83/EG van de Raad.](#)

²⁷ [Richtlijn 2001/55/EG van de Raad.](#)

lidstaat. Een aantal niet binnen de EU geharmoniseerde beschermingsstatussen gaat weliswaar in de richting van het beschermingsconcept dat is vastgelegd in het Verdrag van Genève, maar voor andere statussen, zoals tijdelijke verblijfsvergunningen die worden toegekend aan tal van onderdanen van derde landen voor wie de asielpprocedure niet geldt, is het onduidelijk of deze kunnen worden aangemerkt als “bescherming”.

5.2.4. Ad-hocverzoeken

De ad-hocverzoeken van het EMN vormen een belangrijk, flexibel en uiterst nuttig hulpmiddel om informatie te verzamelen. Elk nationaal contactpunt, maar ook de Commissie, kan een ad-hocverzoek formuleren. Doorgaans hebben nationale contactpunten vier weken om te reageren op een ad-hocverzoek, waarna alle reacties worden gecompileerd en binnen acht weken na het verzoek worden verspreid. Mits een nationaal contactpunt hiermee instemt, worden de reacties ook toegankelijk gemaakt voor het publiek via de website van het EMN.²⁸

Het aantal in 2009 geformuleerde ad-hocverzoeken is met 43% toegenomen vergeleken met 2008. In totaal werden 62 ad-hocverzoeken geformuleerd in 2008 en 89 (7 à 8 per maand) in 2009; door gemiddeld 23 lidstaten werd op elk recent verzoek gereageerd.

De ad-hocverzoeken lopen uiteen van verzoeken betreffende in de lidstaten gehanteerde praktijken, zoals de controle van buitenlanders, programma's voor hulp aan slachtoffers van mensenhandel en het gebruik van nationale databanken voor vingerafdrukken, tot verzoeken betreffende door lidstaten gehanteerde criteria en vereisten voor bijvoorbeeld verblijfsvergunningen om medische redenen, en integratievoorwaarden voor langdurig ingezet onderdanen van derde landen. Andere ad-hocverzoeken peilden de reactie van lidstaten op recente gebeurtenissen zoals de aardbeving in Haïti en het opheffen van de visumplicht voor personen uit de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Montenegro en Servië. Ook heeft de Commissie gebruikgemaakt van waardevolle informatie die door dit mechanisme beschikbaar is gekomen om de ontwikkeling van initiatieven te ondersteunen, meest recentelijk bij de gecombineerde vergunning, en voor seizoensarbeiders en binnen een onderneming overgeplaatste personen.

5.3. Verzameling, verstrekking en vergelijkbaarheid van informatie

Omdat het EMN stelselmatig informatie verzamelt en beschikbaar stelt, wordt het gemakkelijker om informatie uit te wisselen en is deze informatie ook beter vergelijkbaar.

5.3.1. Systeem voor de uitwisseling van informatie

Het informatie-uitwisselingssysteem van het EMN dient als een bewaarplaats met een zoekfunctie voor documenten die door het EMN zijn aangemerkt als relevant voor zijn activiteiten. Tot deze documenten behoren onder meer informatie over nationale wetgeving, jurisprudentie en beleid; uitvoering van EU-wetgeving op nationaal niveau; officiële nationale en andere statistieken (niet in Eurostat); een repertorium van nationale contactpunten en hun nationale leden, plus medewerkers van EU-entiteiten; en persartikelen en andere media. Het is de bedoeling dat nationale contactpunten documenten toevoegen die ze voor een specifieke activiteit hebben geraadpleegd bij het opstellen van hun nationaal verslag.

²⁸ Op <http://emn.sarenet.es/Downloads/prepareShowFiles.do?directoryID=118>.

Beschikking 2008/381/EG van de Raad voorzag in de mogelijkheid een nieuwe dienstverlener, iLiCONN, aan te wijzen om zich over het systeem te ontfermen en het volledig operationeel te maken. In eerste instantie richtte iLiCONN zich op het in kaart brengen van de functies en de architectuur van het systeem, en van daaruit kon het systeem verder worden verbeterd. In december 2009 vond een brainstormsessie met nationale contactpunten plaats om de mogelijke functies van het systeem te bespreken, evenals de in te voeren procedures voor de opslag van gegevens en de toegang tot de informatie voor het publiek.

5.3.2. *Woordenlijst en thesaurus van het EMN*

Doel van de meertalige woordenlijst van het EMN met termen op het gebied van asiel en migratie is onder meer om de vergelijkbaarheid tussen EU-lidstaten te verbeteren door het gebruik van en gemeenschappelijke overeenstemming over de in de woordenlijst vermelde termen en definities. De woordenlijst is een nuttig referentiedocument voor nationale contactpunten en hun nationale netwerkleden, evenals voor andere beroepsbeoefenaren op het gebied van asiel en migratie.

Het gebruik van een gemeenschappelijke consistente terminologie stelt beleidsmakers en beroepsbeoefenaren in de lidstaten, maar ook de EU-instellingen, in staat om de nationale situatie en ervaringen beter te vergelijken en beleidsconcepten te harmoniseren. Ook is de hoop dat de media de woordenlijst van het EMN zullen gebruiken om een correcte terminologie te hanteren bij hun berichtgeving over zaken die verband houden met asiel en migratie, temeer daar de termen uit de woordenlijst in vele andere Europese talen worden vertaald. Het grote aantal termen, in totaal zo'n 300 op dit moment, weerspiegelt daarnaast het complexe karakter van asiel en migratie. Ook de definities zelf worden vertaald in andere EU-talen (momenteel Frans, Duits, Italiaans, Portugees en Spaans).

De woordenlijst is door het EMN ontwikkeld in het kader van de *Werkgroep woordenlijst en thesaurus*. De werkgroep is vier jaar lang om de 6 à 8 weken bijeengekomen. De meeste leden zijn afkomstig van de Commissie (DG's HOME, ESTAT en Vertaling) en geïnteresseerde nationale contactpunten, aangevuld met vertegenwoordigers van het Bureau voor de grondrechten en deskundigen van nationale migratienetwerken. Tijdens elke bijeenkomst worden termen besproken, verfijnd en overeengekomen. Werkgroepleden wordt tevens gevraagd termen te vertalen en verder uit te werken in de perioden tussen de bijeenkomsten.

De eerste openbare elektronische versie van de woordenlijst werd op 4 augustus 2009 gepubliceerd. Deze versie werd op grote schaal verspreid onder de bestuursleden van het EMN, vertegenwoordigers van DG JLS en andere EU-agentschappen/instellingen, permanente vertegenwoordigingen en andere belanghebbenden. In 2010 werd een papieren versie van de woordenlijst vervaardigd²⁹, waarvan meer dan 2 000 exemplaren werden verspreid onder nationale en Europese belanghebbenden. De woordenlijst zal ook worden opgenomen op de website van het EMN, als een interactief hulpmiddel.

De volgende stap, in de loop van 2010, is het verder ontwikkelen van de thesaurus van het EMN, die tot doel heeft gestructureerd zoeken naar documenten in het informatie-uitwisselingssysteem van het EMN te vergemakkelijken.

²⁹ Woordenlijst van het EMN, [ISBN 978-92-79-14979-5](https://doi.org/10.1007/978-92-79-14979-5) (januari 2010), ook te vinden op <http://emn.sarenet.es/Downloads/prepareShowFiles.do?directoryID=117>.

5.4. De bekendheid van het EMN vergroten

Diverse initiatieven zijn ontplooid om het EMN onder de aandacht te brengen van beleidsmakers op nationaal en Europees niveau, en om het publiek te informeren over de doelstellingen en over de huidige en toekomstige activiteiten. Deze inspanningen werden in de loop van 2010 opgevoerd, met name na de aanwijzing van de twee EMN-dienstverleners.

5.4.1. Op nationaal niveau

Nationale contactpunten en bestuursleden hebben hun steentje bijgedragen aan het vergroten van de bekendheid van het EMN op nationaal niveau, via tal van activiteiten, waaronder de organisatie van conferenties en andere evenementen, nationale netwerkbijeenkomsten, etc. Deze evenementen vormden een goede gelegenheid om verslag te doen van de EMN-activiteiten en om de nationale migratienetwerken uit te breiden. Een aantal nationale contactpunten nam daarnaast deel aan evenementen die waren georganiseerd door andere belanghebbenden, waar zij een presentatie hielden over het EMN.

Verder trachten nationale contactpunten de bekendheid van het EMN te vergroten door:

- de ontwikkeling van websites voor nationale contactpunten;
- het uitwerken van nationale communicatie- en voorlichtingsstrategieën;
- de vertaling van door het EMN opgestelde syntheseverslagen;
- de verspreiding van (nationale en EMN-) nieuwsbrieven.

5.4.2. Website van het EMN (<http://emn.sarenet.es>)

De website van het EMN werd geïntroduceerd tijdens de voorbereidende fase van het EMN. De site dient niet alleen om het publiek te informeren over het EMN en zijn resultaten, maar ook om de leden van het EMN toegang te verschaffen tot het systeem voor de uitwisseling van informatie. Een van de taken van dienstverlener iLiCONN is het reorganiseren en moderniseren van de website in de loop van 2010. Vanaf het najaar van 2010 zal op de website ook de nieuwsbrief van het EMN te vinden zijn.

Momenteel trekt de website circa 10 000 bezoekers per maand. In 2010 werd geprobeerd de website bij een nog breder publiek onder de aandacht te brengen.

5.4.3. Verspreiding van resultaten

Overeenkomstig de opdracht van het EMN worden al zijn resultaten openbaar gemaakt en gepresenteerd tijdens workshops, seminars, bijeenkomsten en conferenties op Europees en nationaal niveau. Zo organiseerden nationale contactpunten in het kader van Metropolis 2009 een workshop over “Niet-begeleide minderjarigen in Europa: situatie, ervaringen en perspectieven”, en zullen ze in 2010 deelnemen aan de Metropolis-conferentie “Justice and Migration: the Paradox of Belonging”³⁰. Deelname moet de bekendheid van het EMN en zijn resultaten bij een breder publiek vergroten, waarbij de rol van het EMN bij het verstrekken van informatie aan beleidsmakers nadrukkelijk wordt belicht.

³⁰ 4 – 8 oktober 2010, Den Haag, Nederland.

De werkprogramma's 2008 en 2009 benadrukten hoe belangrijk het is ruchtbaarheid te geven aan de producten en bevindingen van het EMN. In 2010 wordt extra aandacht besteed aan de bredere verspreiding van de producten en onderzoeksresultaten van het EMN. Dit gebeurt onder meer door de ontwikkeling van de EMN-nieuwsbrief en de modernisering van de EMN-website zoals beschreven onder 5.4.2 hierboven, met de mogelijkheid om online in te schrijven op de EMN-nieuwsbrief, en andere activiteiten om de doelgroep van het EMN te verruimen. Er zal een voorlichtingsstrategie worden ontwikkeld om de diverse activiteiten ter vergroting van de bekendheid van het EMN te bundelen en te stroomlijnen en om te zorgen voor een zo doeltreffend mogelijke verspreiding van de EMN-producten. Het EMN brengt al een informatiebrochure uit die regelmatig wordt geactualiseerd, met informatie over het EMN, zijn taken, de leden en de verrichtingen tot dusver.